

КИЇВСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ
ЛІНГВІСТИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ¹

ФАКУЛЬТЕТ
ГЕРМАНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ

Кафедра германської філології

СИЛАБУС

вибіркової навчальної дисципліни

«Контрастивний синтаксис і прагматика
(на матеріалі сучасних англійської та української мов)»

Спеціальність: 035 Філологія

Спеціалізація: 035.04 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська

Освітня програма: Англійська мова і література, друга іноземна мова, переклад

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Кафедра	Германської філології
Факультет	Германської філології
Викладач	БЕРЕЗЕНКО Вікторія Миколаївна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри германської філології
Статус дисципліни ²	Вибіркова дисципліна професійної і практичної підготовки
Курс, семестр	IV курс, VIII семестр
Обсяг дисципліни у кредитах ЄКТС / загальна кількість годин	3 кредити / 90 годин
Мова викладання	Англійська
Коротка анотація дисципліни	Курс спрямований на вдосконалення граматичної й прагматичної компетентності студентів, формування у них навичок, знань і вмінь вживання синтаксичних одиниць англійської і української мов, котре носить професійно орієнтований характер, тому мета його і зміст визначаються комунікативними, пізнавальними та професійними потребами майбутнього фахівця з іноземної мови. Основу курсу складають наукові досягнення сучасної лінгвістичної думки щодо проблем типологічного зіставлення мов загалом та сучасної англійської й української мов, зокрема, а також парадигматики та синтагматики мовних явищ, системного підходу до вивчення мовних явищ, взаємозв'язку й взаємодії окремих підсистем мови тощо. Системний підхід до вивчення мовних одиниць і явищ у рамках курсу контрастивного синтаксису і прагматики англійської та української мов із застосуванням спеціальних методик лінгвістичного аналізу (порівняльного аналізу, дистрибутивного аналізу, трансформаційного аналізу, аналізу за безпосередніми складовими, опозиційно-категоріального аналізу, дедуктивного та індуктивного аналізів, статистичного аналізу) дає можливість на конкретному мовному матеріалі показати

¹ Поряд з логотипом КНЛУ рекомендується вставляти логотип факультету.

² Обрати з: а) вибіркова дисципліна професійної і практичної підготовки; б) дисципліна вільного вибору студента; в) дисципліна українознавчого спрямування.

	<p>особливості мовних фактів та явищ у порівнюваних мовах. Навчальний курс містить 1 змістовий модуль, протягом вивчення якого студенти досліджують граматичну будову та дискурсивні ознаки речень в англійській і українській мові й виявляють спільні та відмінні риси в комбінаториці лексико-граматичних класів слів; побудові словосполучень та клауз; трактуванні клауз; структурі та вживанні простих та складних речень; вираженні модальності в різних типах речень; дискурсивних патернах; невербальному вираженні модальності речення. У результаті порівняльного вивчення мовних фактів іноземної та рідної мов студенти вдосконалюють комунікативні навички й розвивають прагматичну компетентність.</p>
<p>Мета вивчення дисципліни</p>	<p>Мета вивчення навчальної дисципліни – навчити студентів основним принципам та закономірностям розрізнення синтаксичної будови сучасної англійської та української мов в аспекті їх структури та функціонування, класичним та сучасним підходам до аналізу мовних синтаксичних одиниць та явищ при порівнюванні даних мов, ознайомити студентів зі спільними та відмінними рисами в системі синтаксису порівнюваних мов, сприяти науково обґрунтованому вивченню ізоморфних та аломорфних явищ англійської та української мов з метою поліпшення знань та практичних умінь студентів з обох мов. Першочерговим завданням, однак, є вдосконалення граматичної й розвиток прагматичної компетентностей.</p>
<p>Результати навчання</p>	<p>ПРН 1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземною(ими) мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.</p> <p>ПРН 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати, інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.</p> <p>ПРН 3. Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.</p> <p>ПРН 6. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.</p> <p>ПРН 7. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв’язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.</p> <p>ПРН 10. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.</p> <p>ПРН 12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.</p> <p>ПРН 16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, вміти застосовувати їх у професійній діяльності.</p> <p>ПРН 17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв’язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.</p> <p>ПРН 21. <i>Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань і власну позицію щодо них як фахівцям, так і широкому загалу; вміти презентувати результати своїх досліджень державною та англійською мовами.</i></p> <p>ПРН 23. <i>Володіти системою сучасних лінгвокультурологічних</i></p>

знань, переважно про специфіку мовних картин світу і відповідних особливостей мовної поведінки носіїв англійської та другої іноземної мов, застосовуючи знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови, норми терміновживання та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації у професійній діяльності.

Компетентності³

ІНТЕГРАЛЬНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ (ІК)

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

ЗАГАЛЬНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ (ЗК)

ЗК 1	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
ЗК 2	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
ЗК 3	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
ЗК 4	Здатність бути критичним і самокритичним.
ЗК 5	Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.
ЗК 6	Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації
ЗК 7	Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
ЗК 8	Здатність працювати в команді та автономно.
ЗК 9	Здатність спілкуватися іноземною мовою.
ЗК 10	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК 11	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК 12	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ФАХОВІ КОМПЕТЕНТНОСТІ (ФК)

ФК 1	Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.
ФК 2	Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.

³ Формуються у термінах знань / умінь / навичок / комунікації / автономності або в описі набутих м'яких навичок.

	<table border="1"> <tr> <td data-bbox="619 76 751 152">ФК 3</td> <td data-bbox="751 76 1501 152">Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мов(и), що вивчається.</td> </tr> <tr> <td data-bbox="619 152 751 264">ФК 4</td> <td data-bbox="751 152 1501 264">Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди мов(и), що вивчаються(ється), описувати соціолінгвальну ситуацію.</td> </tr> <tr> <td data-bbox="619 264 751 389">ФК 5</td> <td data-bbox="751 264 1501 389">Здатність ефективно використовувати набуті лінгвістичні знання з обраної філологічної спеціалізації у сфері мовознавчих досліджень.</td> </tr> <tr> <td data-bbox="619 389 751 904">ФК 6</td> <td data-bbox="751 389 1501 904">Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову(и), що вивчається, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя. Знання загальних принципів перекладу, а також навички та вміння його здійснення, здатність розуміти тексти мовою джерела та правильно їх транслювати мовою перекладу. Володіння граматикою англійської мови на рівні С1 (Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання).</td> </tr> <tr> <td data-bbox="619 904 751 1055">ФК 7</td> <td data-bbox="751 904 1501 1055">Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту (залежно від обраної спеціалізації).</td> </tr> </table>	ФК 3	Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мов(и), що вивчається.	ФК 4	Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди мов(и), що вивчаються(ється), описувати соціолінгвальну ситуацію.	ФК 5	Здатність ефективно використовувати набуті лінгвістичні знання з обраної філологічної спеціалізації у сфері мовознавчих досліджень.	ФК 6	Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову(и), що вивчається, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя. Знання загальних принципів перекладу, а також навички та вміння його здійснення, здатність розуміти тексти мовою джерела та правильно їх транслювати мовою перекладу. Володіння граматикою англійської мови на рівні С1 (Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання).	ФК 7	Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту (залежно від обраної спеціалізації).
ФК 3	Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мов(и), що вивчається.										
ФК 4	Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди мов(и), що вивчаються(ється), описувати соціолінгвальну ситуацію.										
ФК 5	Здатність ефективно використовувати набуті лінгвістичні знання з обраної філологічної спеціалізації у сфері мовознавчих досліджень.										
ФК 6	Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову(и), що вивчається, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя. Знання загальних принципів перекладу, а також навички та вміння його здійснення, здатність розуміти тексти мовою джерела та правильно їх транслювати мовою перекладу. Володіння граматикою англійської мови на рівні С1 (Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання).										
ФК 7	Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту (залежно від обраної спеціалізації).										
Види занять і їхній розподіл за годинами	<p>Всього <u>90</u> год., у тому числі: лекції – 10 год. практичні заняття – 20 год. самостійна робота – 60 год.</p>										
Тематика (змістові модулі) навчальної дисципліни	<p style="text-align: center;">Змістовий модуль 1. <i>“Контрастивний синтаксис і прагматика”</i> <i>(на матеріалі сучасних англійської і української мов)</i></p> <p>1.1 Вступ. Мета, завдання курсу. Контрастивістика, її мета та завдання. Методи контрастивного аналізу. Класифікації мов. Аналітичні та синтетичні мови. Синтаксичні ролі та комбінаторика слів у реченнях в порівнюваних мовах. Типологія членів речення. Дискурсивні слова.</p> <p>1.2 Контрастивний аналіз англійських та українських словосполучень. Контрастивне вивчення синтаксичних зв'язків та процесів порівнюваних мов. Типологія словосполучення. Предикативні, атрибутивні, об'єктні, обставинні словосполучення. Іменникові, прикметникові займенникові, числівникові, дієслівні словосполучення. Синтетичне, аналітико-синтетичне та аналітичне поєднання компонентів в словосполученнях.</p> <p>1.3 Контрастивний аналіз клауз. Поняття клаузи/клауземи. Фінітні та нефінітні клаузи. Типологія нефінітних клаузем (предикативних словосполучень). Невербальні речення. Прагматика речень з нефінітними клауземами.</p> <p>1.4 Синтаксис і прагматика простих речень у порівняльному аспекті. Морфосинтаксичний порівняльний аналіз простих речень. Структурні типи</p>										

	<p>простих речень. Головні та другорядні члени речення в англійській та українській мовах. Складні члени речення. Модальність (об'єктивна та суб'єктивна) простого речення: лексико-граматичні та синтаксичні засоби. Умовний спосіб в простому реченні. Відокремлені члени речення. Синтаксична роль інтонації в порівнюваних мовах. Комунікативні типи речень. Прагматичні властивості простих речень: порівняльний аналіз. Дискурсивні слова в простих реченнях.</p> <p>1.5 Синтаксис і прагматика складних речень: зіставний аналіз. Типологія складних речень. Типи сурядних і підрядних речень в англійській та українській мовах. Морфосинтаксичний порівняльний аналіз складних речень. Модальність (об'єктивна та суб'єктивна) складного речення: лексико-граматичні та синтаксичні засоби. Умовний спосіб в складнопідрядних реченнях. Прагматичні ознаки складних речень в порівнюваних мовах. Дискурсивні слова в складних реченнях.</p>
<p>Політика оцінювання (розподіл балів і критерії)</p>	<p>Студенти зобов'язані відвідувати аудиторні заняття і проходити всі форми поточного та підсумкового контролю, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни.</p> <p>Якщо студенти через поважні причини (хвороба, надзвичайні сімейні обставини тощо) не можуть відвідувати аудиторні заняття, вони мають їх відпрацювати. Процедура, форми та терміни відпрацювання студентами пропущених занять із навчальної дисципліни визначає кафедра германської філології і доводить до відома студентів конкретні графіки відпрацювання пропущених занять з дисципліни і критерії оцінювання.</p> <p>Студент вважається допущеним до семестрового контролю, якщо він виконав усі види робіт, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни.</p> <p>Під час роботи над письмовими проєктами не допустимо порушення академічної доброчесності. Зокрема: ● використання в роботі чужих текстів чи окремих фрагментів без належного посилання на джерело, зі змінами окремих слів чи речень; ● використання перефразованих чужих ідей без посилання на їх авторів; ● видавання за власний текст купленого чи отриманого за нематеріальну винагороду чужого тексту чи його фрагменту; ● несамостійне виконання будь-яких навчальних завдань (якщо це не передбачено вимогами програми); ● фальсифікація результатів наукової чи навчальної роботи; ● посилання на джерела, які не використовувалися у роботі, ● залучення підставних осіб до списку авторів наукової чи навчальної роботи, участь таких осіб у поточній чи підсумковій оцінці знань.</p> <p>Студент не допускається до заліку якщо:</p> <ul style="list-style-type: none"> – відсутні результати написання модульної контрольної роботи; – не виконана індивідуальна робота, що передбачена робочою програмою навчальної дисципліни.

Наприкінці вивчення навчального матеріалу модуля напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та самостійну роботу студента як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи з округленням до десятої частки. Цю оцінку викладач трансформує в рейтинговий бал за роботу протягом семестру шляхом помноження на 10. Таким чином, максимальний рейтинговий бал за роботу протягом семестру може становити 50.

Модульна контрольна робота є складником семестрового рейтингу. Наприкінці семестру всі студенти виконують модульну контрольну роботу. Модульні контрольні роботи оцінюються в 4-бальній системі («відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»)). Ці оцінки трансформуються в рейтинговий бал за МКР у такий спосіб:

Оцінка за МКР	Рейтинговий бал
«відмінно»	50 балів
«добре»	40 балів
«задовільно»	30 балів
«незадовільно»	20 балів
Неявка на МКР	0 балів

Семестровий рейтинговий бал є сумою рейтингового бала за роботу протягом семестру і рейтингового бала за МКР.

Підсумковий контроль.

Залік

Семестровий контроль з навчальної дисципліни “Контрастивний синтаксис і прагматика” проводиться у формі заліку за обсягом усього навчального матеріалу, визначеного робочою програмою навчальної дисципліни, і в терміни, встановлені навчальним планом і графіком навчального процесу. Оцінювання на заліку здійснюється за національною шкалою, за 100-бальною шкалою і шкалою ЄКТС. На заліку екзаменатор виставляє семестровий рейтинговий бал, оцінку за залік (“зараховано / не зараховано”), кількість балів за 100-бальною шкалою й оцінку за шкалою ЄКТС.

Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з навчальної дисципліни 60 і вище, отримують відмітку “зараховано” і відповідну оцінку у шкалі ЄКТС без складання заліку. Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал із дисципліни 59 і нижче, складають залік.

Якщо студент під час заліку отримав відмітку про залік «не зараховано», то йому в залікову відомість виставляється відмітка про залік «не зараховано» в національній шкалі, оцінка FX – у шкалі ЄКТС та його семестровий рейтинговий бал за дисципліну.

Вимоги до заліку

Усному заліку передуює виконання модульної контрольної роботи, спрямованої на перевірку базових знань та умінь студентів.

Усний залік передбачає відповідь студента на два теоретичні питання, а також виконання практичного завдання:

Практичне завдання передбачає зіставний аналіз речення.

Критерії оцінювання відповіді на заліку:

Оцінка "Відмінно"– А (90-100 балів) виставляється тоді, коли

відповідь вважається повною, тобто включає: глибокий та повний виклад теоретичних положень; вірне формулювання суті основних явищ; правильний по суті і за формою аналіз явищ, запропонованих у практичному завданні.

Оцінка "Добре" – В, С (75-89 балів) виставляється, коли відповідь студента містить достатньо послідовне та змістовне викладення теоретичного матеріалу; допускається 1-2 помилки по суті матеріалу, що висвітлюється; студент дає правильний аналіз усіх запропонованих явищ, але допускає неточності.

Оцінка "Задовільно" – D, E (60-74 бали) ставиться у випадках поверхового викладання теоретичного матеріалу; допускається 3-4 помилки по суті матеріалу, що висвітлюється та неповний аналіз тексту: студент робить правильний аналіз лише двох з трьох явищ.

Оцінка "Незадовільно" – FX (0 - 59) виставляється у випадку, якщо студент дає відповідь лише на одне з трьох запитань, що містяться в білеті; допускає грубі помилки при викладанні всіх трьох питань; користується недозволеними матеріалами при підготовці до відповіді; відмовляється від відповіді.

Шкала відповідності оцінок:

На заліку у графі відомості обліку успішності "Відмітка про залік" викладач виставляє:

- оцінку за залік за національною шкалою (зараховано/не зараховано);
- кількість балів, що відповідає підсумковому рейтинговому балу студента з навчальної дисципліни (кількість балів за 100-бальною шкалою);
- оцінку за шкалою ЄКТС (A, B, C, D, E).

Пререквізити (передумови вивчення дисципліни)

Для успішного засвоєння дисципліни студенти повинні володіти знаннями в галузях: "Вступ до мовознавства", "Сучасна українська мова", "Вступ до германського мовознавства", "Історія англійської мови", "Теоретична граматики сучасної англійської мови" "Практична граматики англійської мови" та ін. Знання та навички, отримані в результаті вивчення цих курсів, створюють необхідну базу для вивчення курсу "*Контрастивний синтаксис і прагматика*" (на матеріалі сучасних англійської і української мов) і мають високий ступінь кореляції з ними.

Студенти повинні *знати*: властивості граматичної будови сучасної англійської та української мов; основні ознаки системи синтаксичних мовних одиниць англійської та української мов; структуру синтаксичних одиниць порівнюваних мов; методики лінгвістичного аналізу: прагматичний аналіз, дистрибутивний аналіз, трансформаційний аналіз, аналіз за безпосередніми складовими, дедуктивний та індуктивний аналізи.

Студенти повинні *вміти*: будувати основні структури речень за різними комунікативними типами у продуктивному мовленні; визначати члени речення, словосполучення речення та їх види в обох мовах; робити узагальнення про ті чи інші процеси сучасної англійської та української мов; ілюструвати кожне теоретичне положення конкретними мовними прикладами; працювати з науковою лінгвістичною літературою; використовувати теоретичні знання у практичному викладанні англійської мови; використовувати сучасні методи лінгвістичного аналізу для аналізу мовних явищ; удосконалювати і розвивати свій

інтелектуальний рівень; використовувати фундаментальні знання з філології в сфері професійної діяльності.

Навчально-методичне інформаційне забезпечення

й

Основні:

1. Березенко В.М. (2011). *Порівняльна типологія англійської та української мов*. К. : Освіта України.
2. Березенко, В.М. (2017). *Порівняльна типологія англійської та української мов (практикум)*. К. : Вид. центр КНЛУ.
3. Березенко, В.М., Шутова, М.О., Гнезділова, Я.В. (2023). *Зіставна граматики англійської та української мови: підручник*. Київ: Видавничий центр КНЛУ, 280 с. ISBN 978-966-638-369-6
4. Березенко, В.М., Шутова М.О. (2023). *Зіставна граматики англійської та української мов. Практикум*. Київ: Вид. центр КНЛУ, 109 с.
5. Березенко, В.М., Шутова, М.О., Гнезділова, Я.В. (2023). *Зіставна граматики англійської та української мов. Практикум для студентів заочної форми навчання*. Київ : Вид. центр КНЛУ, 58 с.
6. Жлуктенко, Ю.О. (1960). *Порівняльна граматики англійської та української мов*. К.
7. Корунець, І.В. (2003). *Порівняльна типологія англійської та української мов*. Вінниця : Нова Книга.
8. Левицький, А.Е. (2008). *Порівняльна граматики англійської і української мов*. К.: Видавничо-поліграфічний центр “Київський університет”.
9. Azar, V.A. (2003). *Fundamentals of English Grammar* (third edition). London: Longman.
10. Berzak, Y.; Katz, B.; Reichart R. (2015). Typology Driven Estimation of Grammatical Error Distributions in ESL. *Proceedings of the 19th Conference on Computational Language Learning*. P. 94–102, Beijing, China, July 30-31. URL: <https://groups.csail.mit.edu/infolab/publications/conll15final.pdf>
11. Huddleston, R.; Pullum G.K. (2005). *A Student's Introduction to English Grammar*. – Cambridge University Press.
12. Quirk, R.; Greenbaum, S.; Leech, G.; Svartvik J. A (1985). *Comprehensive Grammar of the English Language*. London : Longman Group Limited.
13. Volker, G. (2011). Contrastive analysis: Theories and methods. *Dictionaries of Linguistics and Communication Science: Linguistic theory and methodology*. Berlin: Mouton de Gruyter. URL:http://www.personal.uni-jena.de/~mu65gev/papdf/contr_ling_meth.pdf

Додаткові:

14. Винницький, В.М. (1984). *Наголос у сучасній українській мові*. К. : Рад. шк.
15. Волкова, Л.М. (2009). *Теоретична граматики англійської мови: Сучасний підхід*. К. : “Освіта України”.
16. Гнезділова, Я.В. (2012). *Sentence Structure. Part 1. THEORY: Навчальний посібник для студентів III курсу вищих закладів освіти*. К.: Видавничий дім Дмитра Бураго.
17. Гнезділова, Я.В. (2012). *Sentence Structure. Part 2. EXERCISES: Навчальний посібник для студентів III курсу вищих закладів освіти*. К.: Видавничий дім Дмитра Бураго.
18. Почепцов, Г.Г. (1971). *Конструктивный анализ структуры*

- предложения*. Киев : Вища школа.
19. Почепцов, Г.Г. (1986). *Синтагматика англійського слова*. К. : Вища шк.
  20. Грищенко, А.П. (2002) *Сучасна українська мова*. К. : Вища школа.
  21. Білодід, І.К. (1969-1973). *Сучасна українська літературна мова*. К. : Наук. думка. Т. 1-4.
  22. Шутова, М.О. (2016). *Етнокультурні стереотипи в англійській та українській мовах: реконструкція і типологія* : автореф. дис. на здоб. наук. ступеня д-ра філол. наук : спец. 10.02.17 – порівняльно-історичне і типологічне мовознавство. Київ.

Додаткові ресурси

1. English Grammar online – Електронний ресурс:
<http://www.ego4u.com/>
2. My English pages – Електронний ресурс:
<http://www.myenglishpages.com>
23. 3. English Grammar 101 – Електронний ресурс:
<http://lessons.englishgrammar101.com>
4. Berzak Y., Katz B., Reichart R. Typology Driven Estimation of Grammatical Error Distributions in ESL. *Proceedings of the 19th Conference on Computational Language Learning*. – P. 94–102, Beijing, China, July 30–31, 2015. URL:
<https://groups.csail.mit.edu/infolab/publications/conll15final.pdf>
5. Volker G. Contrastive analysis: Theories and methods / B. Kortmann, J. Kabatek (ed.): *Dictionaries of Linguistics and Communication Science: Linguistic theory and methodology*. Berlin: Mouton de Gruyter, 2011. URL:
http://www.personal.uni-jena.de/~mu65qev/papdf/contr_ling_meth.pdf

Форми і способи поточного та семестрового контролю

1. Поточний контроль успішності студентів здійснюється протягом семестру. Під час опанування навчальним матеріалом оцінюється аудиторна, самостійна робота та інші види навчальної діяльності студента. Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки і практичних навичок студентів із зазначеної теми (у тому числі самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на практичних заняттях.

Критерії оцінювання аудиторної роботи студента (на практичному занятті)

Систематизована, творча, логічно побудована відповідь з елементами інновації.	«відмінно»
Продуктивна, але недостатньо вичерпна відповідь; завдання виконані за стандартним рівнем складності, можливі незначні помилки.	«добре»
Репродуктивна відповідь; завдання виконані за репродуктивним видом складності, містять помилки.	«задовільно»
Фрагментарна, не аргументована відповідь; завдання не виконані у відповідності з вимогами, допущені	«незадовільно»

множинні помилки.	
Непідготовленість до заняття; невиконання завдань. Відсутність на занятті	«0»

2. Самостійна робота:

- дослідницький проект;
- індивідуальні завдання (протягом семестру).

Критерії оцінювання самостійної роботи студента

Інноваційний підхід до самостійно виконаних завдань.	«відмінно»
Творче і самостійне виконання завдань, якісне володіння програмним матеріалом та його доцільне використання у виконанні завдань.	«добре»
Виконання індивідуальних завдань за репродуктивним видом складності за суттєвої допомоги з боку викладача.	«задовільно»
Неглибоке, фрагментарне виконання завдань.	«незадовільно»
Невиконання завдань.	«0»

3. Модульний контроль:

написання МКР

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Модульна контрольна робота є складником семестрового рейтингу. МКР виконується наприкінці семестру.

Критерії оцінювання результатів виконання модульної контрольної роботи

45%–50% правильно виконаних завдань	«відмінно»	50 балів
38%–44% правильно виконаних завдань	«добре»	40 балів
30%–37% правильно виконаних завдань	«задовільно»	30 балів
29% і нижче правильно виконаних завдань	«незадовільно»	20 балів
Неявка на МКР	«0»	0 балів

3. Підсумковий контроль: залік

Підсумковий контроль з навчальної дисципліни “Контрастивний синтаксис і прагматика” проводиться у формі заліку за обсягом усього навчального матеріалу, визначеного робочою програмою навчальної дисципліни, і в терміни, встановлені навчальним планом і графіком навчального процесу.

Оцінювання на заліку здійснюється за національною шкалою, за 100-бальною шкалою і шкалою ЄКТС. На заліку екзаменатор виставляє семестровий рейтинговий бал, оцінку за залік (“зараховано / не зараховано”), кількість балів за 100-бальною шкалою й оцінку за шкалою ЄКТС.

Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з навчальної дисципліни 60 і вище, отримують відмітку “зараховано” і

	<p>відповідну оцінку у шкалі ЄКТС без складання заліку. Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал із дисципліни 59 і нижче, складають залік.</p> <p>Якщо студент під час заліку отримав відмітку про залік «не зараховано», то йому в залікову відомість виставляється відмітка про залік «не зараховано» в національній шкалі, оцінка FX – у шкалі ЄКТС та його семестровий рейтинговий бал за дисципліну.</p>
--	---

Затверджено на засіданні кафедри германської філології,
протокол № 1 від «01» серпня 2024 р.

Завідувач кафедри

Марія ШУТОВА

(ім'я, прізвище)

Перезатверджено на засіданні кафедри германської філології,
протокол № 12 від «29» квітня 2025 р.

Завідувач кафедри

Марія ШУТОВА

(ім'я, прізвище)

Перезатверджено на засіданні кафедри германської філології,
протокол № 13 від «30» квітня 2026 р.

Завідувач кафедри

Марія ШУТОВА

(ім'я, прізвище)

Примітка: форма силабусу може змінюватися / коригуватися залежно від потреб опису конкретної дисципліни (наприклад, можна вставляти табличний матеріал для опису окремих позицій).